

Koncepcia riadenia a ďalšieho rozvoja prokuratúry

Vzhľadom na vypracovaný návrh na voľbu kandidáta na generálneho prokurátora Právnickou fakultou Trnavskej univerzity v Trnave v súlade s §7 ods. 6 Zákona NR SR č.153/2001 Z.z. o prokuratúre predkladám nasledujúcu koncepciu riadenia a ďalšieho rozvoja prokuratúry.

Slovenská republika ako aj okolitý svet prežíva zložité obdobie pandémie. Okrem tohto problému sú v poslednom období odhaľované prípady rozsiahlej korupcie, ekonomickej kriminality a kriminality súvisiacej s čerpaním eurofondov. Páchanie tohto druhu kriminality výrazne odčerpáva verejné zdroje, ktoré následne chýbajú pre zabezpečenie fungovania štátu a ďalší rozvoj spoločnosti.

Významnú úlohu pri odhaľovaní, dokazovaní a súdnom postihu páchatel'ov zohráva prokuratúra Slovenskej republiky, pretože prostredníctvom prokurátorov vykonáva dozor nad prípravným konaním, vyšetrovaním a v konaní pred súdom. Prioritou pre nasledujúce obdobie by mali byť uvedené oblasti kriminality tak, aby sa zastavilo rozkrádanie, nelegálny presun verejných prostriedkov do súkromných rúk cez korupciu, machinácie pri verejnom obstarávaní a zneužívaní dotácií. Ochránenými verejnými prostriedkami pred zločinom sa posilní ekonomika a tiež dôvera občanov v právny štát a dôvera k štátnym orgánom tak, aby Slovenská republika bola vnímaná ako férová krajina.

Pre zlepšenie činnosti prokuratúry navrhujem opatrenia v nasledovných oblastiach:

1. Oblasť ľudských zdrojov a organizačná štruktúra
2. Vnútorne procesy
3. Informačné technológie a digitalizácia

Ad 1.

- Výberové konania na právnych čakatel'ov, asistentov prokurátorov a prokurátorov zamerať okrem odbornej stránky aj na zisťovanie morálnej integrity a majetkových pomerov.
- Vo výberovom konaní zvýšiť prvok transparentnosti účasťou verejnosti.
- Vytvoriť priestor pri výberových konaniach na prokurátorov pre uchádzačov s justičnou alebo advokátskou skúškou.
- Určiť skúšobnú dobu začínajúceho prokurátora na 5 rokov. Po uplynutí tejto doby vykonať jeho komplexné hodnotenie. V prípade vyhovujúceho hodnotenia potvrdiť služobný pomer bez časového obmedzenia. Ak hodnotenie bude negatívne, služobný pomer sa ukončí.
- Pri hodnotení prokurátorov sa zamerať aj na vykazovanie počtu vecí právoplatne odsúdených páchatel'ov, oslobodených páchatel'ov a zastavených trestných vecí.
- Sfunkčniť inštitút asistenta prokurátora.
- Podporovať a vyhodnocovať vzdelávanie prokurátorov a vedúcich prokurátorov prostredníctvom Justičnej akadémie Slovenskej republiky.

- Vykonať analýzu potrebnosti zmeny organizačnej štruktúry na generálnej prokuratúre a krajských prokuratúrach s cieľom personálne posilniť prvostupňové prokuratúry.
- Vykonať analýzu organizačnej štruktúry prvostupňových prokuratúr a prispôbiť túto štruktúru pripravovanej súdnej mape.
- Vytvoriť inšpekčný orgán generálneho prokurátora, ktorého kompetenciou bude detekovanie rizikového správania prokurátorov pri plnení služobných úloh, správania sa na verejnosti a sledovanie majetkových prírastkov podľa majetkových priznaní.
- Radu prokurátorov rozšíriť o nominantov vlády SR, NR SR a tretieho sektoru.
- Vytvoriť analytický orgán pre potreby prokurátora, ktorý bude vyhľadávať a vyhodnocovať súdne rozhodnutia súvisiace s riešenou vecou (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva).

Ad.2.

- Pridelovanie vecí prokurátorom zabezpečiť cez elektronický náhodný výber pri zohľadnení špecializácie.
- Prijatť opatrenia na zrýchlenie konania, aby sa zabránilo prietahom.
- V zložitých trestných veciach vytvoriť tím dvoch až troch prokurátorov s možnosťou účasti na hlavnom pojednávaní.
- Zlepšiť úroveň komunikácie a spolupráce s PZ SR pri určovaní stratégie a taktiky dokazovania, rozsahu dokazovania, finančného vyšetrovania v ekonomických a korupčných kauzách a zaisťovaní majetku.
- Zrušiť správovú povinnosť podriadenej prokuratúry k nadriadenej prokuratúre s výnimkou mimoriadnych vecí.
- Informácie o realizovaných trestných veciach poskytovať verejnosti len rámcovo bez vyhodnocovania konkrétnych faktov o dôkazoch, pretože prípravné konanie je neverejné.
- V prípade zastavenia trestného stíhania prokurátorom, umožniť prokurátorovi verejne zdôvodniť svoje rozhodnutie.
- Zaviesť príležitostné hodnotenie vedúcich prokurátorov podriadenými prokurátormi formou anonymnej ankety s cieľom odhalenia zlyhávania interpersonálnych vzťahov s dopadom na personálne zmeny vedúcich prokurátorov.
- Zrušiť alebo obmedziť oprávnenie generálneho prokurátora uplatňovať mimoriadny opravný prostriedok v rozsahu § 363 a ďalších Trestného poriadku, pretože ide o skrytý negatívny pokyn.
- Navrhujem zaviesť príležitostné stretávanie generálneho prokurátora s prezidentkou SR, predsedom NR SR a predsedom vlády SR s cieľom získavania spätnej väzby k aktivitám rezortu prokuratúry.
- Rozvíjať spoluprácu s medzinárodnými organizáciami EUROJUST, OECD, OBSE, EUROPOL.

Ad.3.

- Finalizovať projekt elektronického spisu a postupne upúšťať od papierového spracovania spisu.
- Prepojiť elektronický systém prokuratúry so sieťou Policajného zboru SR, umožniť výmenu elektronických dokumentov s možnosťou vykonávania on-line previerok spisov.
- Umožniť prokurátorom vstup do elektronických systémov ostatných štátnych orgánov pre potreby zisťovania a zaisťovania majetku pri podozrení, že bol získaný trestnou činnosťou.

V Bratislave 08.10.2020

JUDr. Ján Hrivnák